

Af Torsten Rasmussen.

I. M A S T E N

Mastens trim er nøjagtig lige så vigtigt som sejlene, når det gælder om at sejle stærkt.

Selv stålwirer strækker sig en smule, når de belastes, så trimning er absolut ikke nogen engangsforeteelse. Båden trimmes om foråret og kontrolleres så ofte som muligt indtil wirerne ikke strækker sig mere.

Mastefod, salingshorn, forstag og til dels topvant trimmes i havn. undervantene og hækstaget skal trimmes ind under sejlads.

1.1 Mastefoden

Masten kan stå max. fremme ved sejlads kun med fok. Ved sejlads med genua skal masten flyttes tilbage, og derved rykkes også sejlcenteret tilbage. Dette bevirker, at båden ikke bliver så lægerrig, som hvis den stod helt fremme. For at opnå en nogenlunde balance både med fok/genua, stil masten midt i sporet (foden), ca. 334,5 cm fra spidsen af stævnen.

1.2 Salingshornene

Den generelle teori siger, at med et hult storsejl bør salingshornene pege mere bagud, mens de med et fladt sejl bør pege mindre bagud. På de nye John Mast salingshorns fæste er salingshornene fikseret på D målet.

Mast og salingshorn
set fra toppen

1.3 Forstag

Forstaget bestemmer (sammen med mastefodens placering) mastens hældning. For at måle denne er det bedst at bruge et 20 m glasfibernålebånd, som hales op i spilerfaldet.

En let besætning bør sejle med $d = 900$ cm og hertil et fladt storsejl og en hul fok.

En tung besætning bør sejle med $d = 916$ cm og hertil et hulere storsejl og en fladere fok.

Husk at slække hækstag ved måling.

Man bemærker herved, at det ikke nødvendigvis altid er rigtigt at sej-

le med helt strakt forstag, idet et tungt mandskab med en relativ flad fok med fordel kan lade forstaget falde en smule og derved opnå en hulere fok.

1.4 Topvant

Med slække undervant trimmes længerne af topvantene således, at masten står fuldstændig lodret. Ligesom med forstaget hales målebåndet op, nu bare i storfaldet. Topvantene strammes, så masten ikke svinger. Målebåndet føres herefter fra den ene side til den anden, og da båden er symmetrisk, måler man fra yderkanten af skandækket ud for røstjern til topvantene; målene i henholdsvis styrbord og bagbord side skal naturligvis være det samme, $d = 8570$ mm.

1.5 Undervant

1.5a Tværskibs

Så længe man kan holde båden, bør masten stå helt lige. Idet mastefod og topvantspunkt ligger på den lodrette linie over sporet, kan masten trimmes lige ved at stille på undervantene. Masten må aldrig falde mere end 5 cm på midten (let luft). Dette ses ved at kigge op langs masten med øjet helt inde ved hulkehlen.

Når vinden bliver så kraftig, at man ikke kan holde båden, kan man godt lade masten falde lidt i toppen, man hvis man gør det i mellemluft, mister man højde. Det tapede stykke af masten kan på ingen måde trimmes sideværts, så lad være med at tænke på det.

1.5b Langskibs

Da undervantene er fastgjort i røstjernet bag mastefoden begrænser de mastens mulighed for at krumme fremad på midten.

Hvis man har et fladt storsejl, er det ikke ønskeligt med for stor mastekrumning, og da kan man totte undervantene. Når hækstaget er sat til maksimal krumning, er læ undervant også tot og stopper yderligere krumning. Med et hult storsejl kan man slække undervantene og derved opnå større mastekrumning, hvilket giver plads til den større forkurve.

1.6 Hækstag

På bidevind: se under sejltrim 2.1.f (næste nr., red.).

På hård skæring: Hales lige akkurat/lidt for at støtte masten. Det giver mindre luvgerighed og modvirker negativ mastekurve, som ville lukke storsejlet (som følge af spilerstagens pres på masten).

På plat læns: Hækstaget helt slækt ~ lige eller lodret mast.